

Sweco Energy AB
Att: Jonathan Weck, jonathan.weck@sweco.se
Box 340 44
100 26 Stockholm

Synpunkter från Täby Naturskyddsförening (TNF) på planerat kraftledningsprojekt Hagby-Ensta-Arninge, Vattenfall Eldistribution AB

Bakgrund enligt sökande

Kapacitetsläget i elnätet i Stockholmregionen är ansträngt med risk för effektbrist. Sökanden planerar att möta kapacitetsbehovet genom att konvertera regionnätet från 70 kV till 130 kV, vilket innebär att nya ledningar behöver byggas i de flesta fall.

TNF's grundläggande åsikt

TNF anser att man bör behålla så mycket som möjligt av befintliga kraftledningsgator för att skona naturmiljö och jordbruk. Vid både nyanläggning och rasering är det av stor vikt att välja lämplig årstid och maskiner som skadar marken så lite som möjligt, se exempel nedan.

TNF uppskattar att Vattenfall har börjat visa större intresse för vård av naturvärden i kraftledningsgatorna som beskrivs i häftet "Artrika gräsmarker i Vattenfalls regionnät".

TNF förordar att metallstolpar av typen "julgran" används, vilket ger ett betydligt mindre markinslag. Högre stolpar torde även vara nödvändigt då man uppgraderar till 130 kV, dvs högspänning.

Vi har tyvärr tidigare sett hur det blev i Rösjöskogen och Stolpaskogen, se bilder nedan.

Rösjöskogens kraftledningsgata

Stolpaskogen efter genomförda åtgärder våren 2018

Att mer el måste fram i Täby är förklarligt då energislag ska ändras och befolkningsmängden ökar. Elmarknaden kännetecknas idag av närvaron av flera olika aktörer med egna elledningar. TNF anser att detta leder till alltför stora ingrepp i skogar och andra naturområden och efterlyser därför största möjliga samverkan mellan de olika elbolagen vid ledningsdragning.

Synpunkter på sträckan A till B i underlaget.

TNF förordar att det förkastade alternativet (rosa-lila) från punkt A, över Hagby ÅVC, behålls men att man fortsätter med ledningen ner till väg 265. Efter det att ledningen passerat ÅVC följer man åter det röda alternativet. Det bör då vara möjligt att passera deponin utan större ingrepp i anläggningen, trots SÖRAB's planer på att expandera sin verksamhet.

Synpunkter på huvudalternativet (röda) på sträckan A till B i underlaget

TNF avråder bestämt, av två anledningar, från huvudalternativet, som föreslås gå NO om Hagby Ekopark, dvs den gamla deponin.

Anledning 1: Vid byggnation och senare drift av elledningar ser vi en stor fara i att den gamla deponin skadas så att läckage av gifter uppstår. Det har redan i dagsläget förekommit ras. Den gamla deponin består av ca 250.000 m³ farligt avfall. Vad händer med "inkapslingen" som skyddar den gamla deponin om man tex måste påla vid byggnation eller vid vibrationer som orsakas av tunga transporter till och från området?

Vid tidigare geotekniska undersökningar av deponin finns följande utlåtande:

"Det i vissa delar otäta underlaget under deponin gör att det idag finns en påverkan på grundvattnet av avfallet i deponin med avs på COD, fenoler, ftalater och PCB:er".

Anledning 2: Alternativet kommer att gå genomkänslig ekskog som bedömts ha högt naturvärde.

Av dessa två, tungt vägande anledningar, ser TNF ingen anledning till att välja det röda alternativet mellan A och B.

Synpunkter på sträckan D till E, upp mot Gullsjön i underlaget.

Huvudalternativ

Huvudalternativet fortsätter parallellt med de befintliga ledningarna vidare söder om Broby och Karby se Figur 8. Efter Karby korsar alternativet Bergtorpsvägen samt en järnväg. Likt de befintliga ledningarna viker ledningssträckningen sedan av i sydvästlig riktning i ca 700 m varefter de fortsätter i sydlig riktning i ca 1 km fram till station Ensta. Huvudalternativet innebär att de två ledningarna som idag har olika sträckningar in till station Ensta istället går parallellt vilket samlar intrånget och frigör ledningsgatan i den förkastade sträckningen. Detta förutsätter att även sträckan D – E dras enligt huvudalternativet eller det sekundära alternativet, se avsnitt 3.5.2.1.

Syd-östlig
menas
troligtvis

I denna kraftledningsgata går redan idag 2 olika ledningar, se bilden nedan.

Om vi förstått underlaget korrekt, se ovan, så betyder svart heldragen linje att befintlig 70kV-ledning kvarstår samt att en ny 130kV-ledning dras.

Detta skulle innebära att en väsentligt bredare kraftledningsgata måste röjas för att få plats med 3 ledningar.

Tyvärr är inte underlaget helt tydligt avseende denna sträcka.

TNF efterfrågar en bättre samordning mellan de olika bolagen i våra skogar för att minimera antalet kraftledningsgator, stolpar och ledningar.

Figur 8.

Täby den 4 oktober 2019

Styrelsen för Täby Naturskyddsförening

Kontaktuppgifter:

Täby Naturskyddsförening, c/o Kathrin Wemgård, Armébacken 16, 187 64 TÄBY

kathrin_wemgard@yahoo.se eller taby.krets@naturskyddsforeningen.se